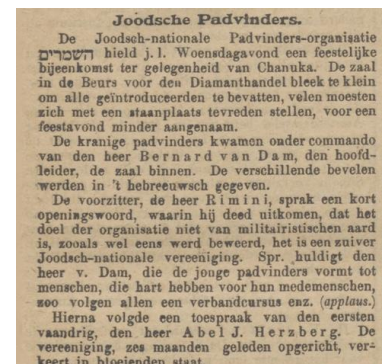

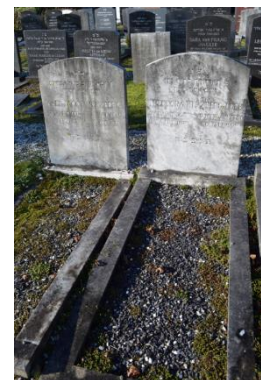

Abel Jacob Herzberg is geboren op 17 september 1893 in Amsterdam. Hij was de zoon van Russisch-Joodse ouders. Hij studeerde rechten in Amsterdam en werd na zijn studie advocaat en procureur. Als advocaat specialiseerde hij zich in de drankwetgeving. Daarnaast was hij een Nederlandse toneel- en kroniekschrijver en essayist. Abel Herzberg was getrouwd met Theodora (Thea) Loeb.

In 1917 werd in het gebouw Concordia in Amsterdam een joodse scoutinggroep van de Joodsch Nationale Padvindere Organisatie Haschomrim (JNPO) opgericht. Een joodse groep met scouts uit Scheveningen was hierbij aanwezig. 60 jongeren tussen 12 en 20 meldden zich aan om lid te worden. Bernard van Dam werd hopman bij de groep en Abel Herzberg vaandrig. De groep had later in het jaar een feestelijke bijeenkomst ter ere van Chanuka in de Beurs van de Diamanthatel.

In 1922 werd Abel tot Nederlander genaturaliseerd. Herzberg was van 1934 tot 1939 voorzitter van de Nederlandse Zionistenbond. Vanaf augustus 1940 tot de ontruiming in maart 1941 was hij directeur van het joodse werkdorp in de Wieringermeer. Herzberg stond met zijn vrouw en drie kinderen op de zogeheten Frederiksljst en genoot daardoor een zekere bescherming. Vanaf maart 1943 werd hij met zijn gezin geïnterneerd in Barneveld. Zijn drie kinderen ontsnapten toen de Duitsers in september 1943 het kamp ontruimden. Zij overleefden de oorlog als onderduikers. Herzberg en zijn vrouw werden getransporteerd naar kamp Westerbork en later naar concentratiekamp Bergen-Belsen. Toen de geallieerden het kamp naderden werden tussen 6 en 11 april 1945 drie goederentreinen volgeladen met in totaal ongeveer 6800 mensen. Hij vertrok op 11 april met de laatste van deze drie treinen en maakte een dertien dagen durende dwaaltocht van meer dan zeshonderd kilometer door delen van Duitsland die nog niet door de geallieerden bezet waren. Onderweg werd de trein regelmatig beschoten. Het transport kwam uiteindelijk op open spoor tot stilstand in Tröbitz, zo'n zestig kilometer ten noorden van Dresden omdat de Elsterbrug is opgeblazen. Op 23 april 1945 vonden oprukkende troepen van het Rode Leger de trein en bevrijdden de levende gevangenen. Ze blijven in Tröbitz tot ze in juni 1945 door het Amerikaanse leger worden opgehaald. Op 30 juni 1945 kwam hij terug in Nederland. Abel Herzberg had kans gezien in het kamp een dagboek bij te houden. Na de oorlog is dit gepubliceerd onder de titel *Tweestromenland*.

In 1950 verscheen de *Kroniek der Jodenvervolging*, waarvoor hij de Jan Campertprijs won. Eerder had hij al opstellen geschreven over het concentratiekamp Bergen-Belsen (Amor fati, 1946) waarvoor hij de Dr. Wijnaendts Franckenprijs kreeg.

Hij overleed in Amsterdam op 19 mei 1989. Hij is begraven op de Liberaal Joodse Begraafplaats Gan Hasjalom aan de Vijfhuizerweg in Hoofddorp.

Meer informatie

[Abel Herzberg - Wikipedia](#)

[Centraal blad voor Israëlieten in Nederland » 13 jul 1917 - Art. 6 | Delpher](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 14 dec 1917 - Art. 52 | Delpher](#)

[Hoofddorp - Begraafplaats Gan HaSjalom \(Tuin van de Vrede\) - \(online-begraafplaatsen.nl\)](#)

[Archieven.nl - 61-82 Verzoeken voor extra levensmiddelenbonnen, 1945-1946. \(NIOD](#)

[Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies\)](#)

[Verloren transport - Wikipedia](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.